

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

VIJFHOEVENLAAN / KASTEELLAAN

TE RAAMSDONKSVEER

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Vijfhoevenlaan / Kasteellaan te Raamsdonksveer

Opdrachtgever	Willigen Partners Vastgoedontwikkelaars Herculeslaan 24 3584 AB Utrecht
Rapportnummer	16256.001
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	29 september 2021
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 088 - 5001600 swalmen@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw E. Schreurs, MSc
Paraaf	ES
Kwaliteitscontrole	Mevrouw S. Westbroek, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	5
4	UITVOERING	6
	4.1 Gebouwbewonende vleermuizen	6
	4.2 Gierzwaluw	6
	4.3 Overzicht veldbezoeken	7
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	8
	5.1 Gierzwaluw	8
	5.2 Vleermuizen	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	12
	6.1 Gierzwaluw	12
	6.2 Gewone dwergvleermuis	12
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	13

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Willigen Partners Vastgoedontwikkelaars opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Vijfhoevenlaan / Kasteellaan te Raamsdonksveer.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling en de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Blom Ecologie B.V. in mei 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport BE/2021/507/r, d.d. 21 mei 2021). Uit de quickscan Wet natuurbescherming is gebleken dat op verschillende punten meer informatie benodigd is voor uitvoering van de werkzaamheden. Het betreft een aanvullend ecologisch onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Tevens is tijdens een van de voorjaarsrondes een nestlocatie van gierzwaluw aangetroffen op de onderzoekslocatie.

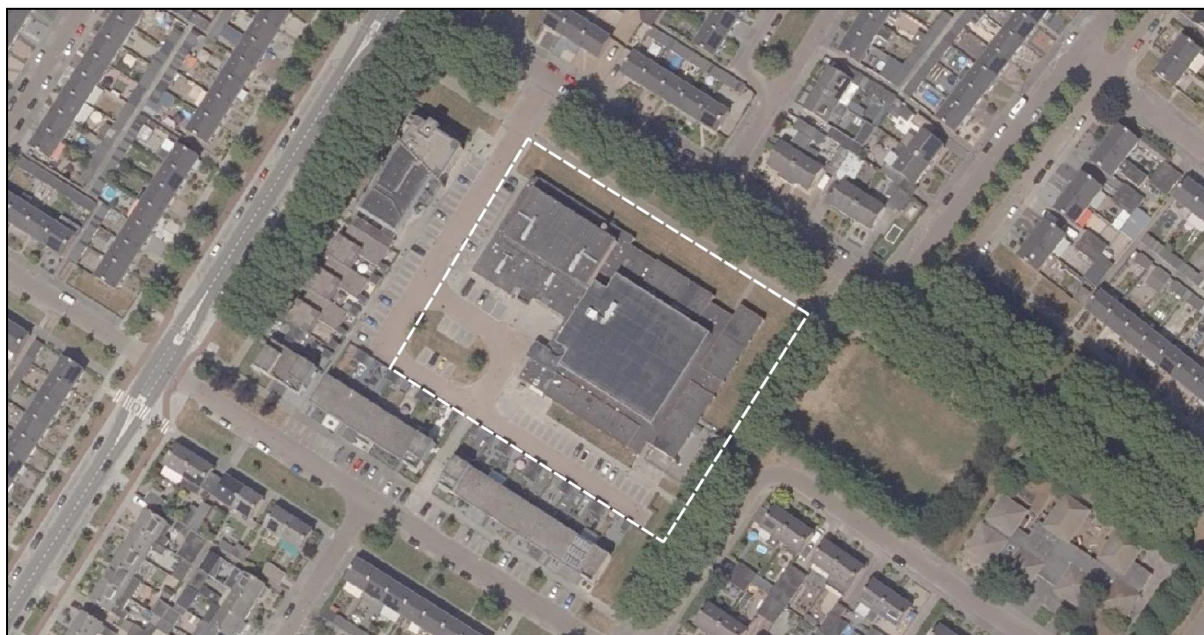
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 7.600 \text{ m}^2$) ligt aan de Kasteellaan, in een deel van de kern van Raamsdonksveer.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 118.985$, $Y = 411.572$. In figuur 1 is de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Ligging onderzoekslocatie (wit omkaderd) en directe omgeving.

Figuur 2. Indruk van de planlocatie en directe omgeving (bron: Blom Ecologie B.V.).

De onderzoekslocatie betreft een gebouw met kinderdagverblijf, sportschool en evenementenhal. De bebouwing is opgetrokken uit stenen muren met spouw en damwandplaten en heeft een plat bitumen dak met metalen daklijst. Aan de zuid-, oost- en noordzijde zijn houten panelen aanwezig en aan de zuidzijde zijn enkele open stootvoegen aanwezig.

De planlocatie is gelegen aan de Kasteellaan en ligt tussen de Vijfhoevelaan en Varenstraat. Het omliggende terrein bestaat uit een grasstrook met aan de noord- en oostzijde een bomenlaan van platanen en een parkeerterrein. De directe omgeving wordt gekenmerkt door stedelijk gebied en wordt omgeven door bebouwing en infrastructuur. Op circa 600 meter ten westen stroomt de Donge, op circa 1,2 kilometer ten oosten ligt de A27 en op circa 800 meter ten zuiden ligt de A59.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het perceel te herontwikkelen van de huidige bebouwing naar 56 appartementen (zie figuur 3). Hiervoor wordt de huidige bebouwing gesaneerd en nieuwbouw gerealiseerd. Er worden tevens nieuwe parkeerplaatsen gerealiseerd. De omliggende bomenlanen blijven gehandhaafd. De functie van het perceel dient te wijzigen van 'maatschappelijk' naar 'wonen'. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van de bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers)werkzaamheden.

Figuur 3. Schets beoogde situatie (bron: Willigen Partners Vastgoedontwikkelaars B.V.).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit het voorgaand onderzoek door Blom Ecologie B.V. is het volgende gebleken;

“De planlocatie heeft mogelijk een essentiële betekenis voor gebouwbewonende vleermuizen. Er dient derhalve aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de aan- of afwezigheid van vleermuizen in de bebouwing.”

4 UITVOERING

4.1 Gebouwbewonende vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half april tot oktober in totaal zes veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats en massawinterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat vleermuizen iedere (verblijfs)functie slechts een beperkte periode van het jaar gebruiken, is onderzoek naar alle op de onderzoekslocatie mogelijke functies noodzakelijk. Iedere (verblijfs)functie afzonderlijk geniet een jaarronde bescherming.

Tijdens de veldbezoeken is gelet op in- en uitvliegende vleermuizen. Daarnaast is ook gelet op passerende en foeragerende vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken in het kader van paarverblijfplaatsen is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode augustus – september produceren mannetjesvleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing, om vrouwtjes te lokken. Tijdens de veldbezoeken in het kader van massawinterverblijfplaatsen is voornamelijk gelet op zwerende, aantikkende en/of gevelgrijpende individuen van de gewone dwergvleermuis.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x/D200) en een warmtebeeldcamera tijdens de rondes ten behoeve van massawinterverblijfplaatsen (FLIR Scion OTM 266). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

4.2 Gierzwaluw

Gedurende de avondronde van 12 juni 2021, ten behoeve van het vleermuisonderzoek, is tevens een invliegende gierzwaluw waargenomen. Naar aanleiding van deze bevinding is tevens een aanvullend ecologisch onderzoek naar gierzwaluw opgestart.

Voor het onderzoek naar gierzwaluw zijn tussen 1 juni en 15 juli drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, versie juli 2017). De veldbezoeken hebben plaatsgevonden gedurende de avondschemering, vanaf twee uur voor zonsondergang tot minimaal een halfuur na zonsondergang. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het “gieren” van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondschemering vaak invliegende vogels waar te nemen. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de gierzwaluw (BIJ12, versie juli 2017).

Weersomstandigheden

De weersomstandigheden voor het waarnemen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gierzwaluw waren gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken in de avond was de temperatuur lager dan 12 °C en tijdens de ochtendronde was de temperatuur niet lager dan het minimum van 8 °C. Tijdens de rondes waarbij gelet werd op zwerm-/massawintergedrag was de temperatuur niet lager dan het minimum van 13 °C. De windsnelheid lag tijdens alle rondes beneden de 4 Bft. en

er was geen sprake van neerslag. De weersomstandigheden tijdens het vleermuis- en gierzwaluwonderzoek zijn weergegeven in tabel I.

Tabel I. Omstandigheden aanvullend onderzoek vleermuizen en gierzwaluw

Datum	Temperatuur	Tijdstip	Soortgroep(en)	Weersomstandigheden
09-06-2021	11 °C	03:15 – 05:30	Vleermuizen	Droog, helder, 0 Bft.
12-06-2021	10 °C	21:59 – 00:00	Vleermuizen	Droog, bewolkt, 2 Bft.
21-06-2021	15 °C	20:00 – 22:30	Gierzwaluw	Droog, halfbewolkt, 3 Bft.
02-07-2021	14 °C	20:00 – 22:30	Gierzwaluw	Droog, helder, 2 Bft.
04-07-2021	15 °C	22:00 – 00:01	Vleermuizen	Droog, bewolkt, 2 Bft.
15-07-2021	17 °C	19:45 – 22:30	Gierzwaluw	Droog, bewolkt, 3 Bft.
12-08-2021	15 °C	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Droog, bewolkt, 0 Bft.
25-08-2021	14 °C	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Droog, bewolkt, 2 Bft.
15-09-2021	16 °C	23:30 – 02:00	Vleermuizen	Droog, helder, 3 Bft.

4.3 Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek bestond uit diverse veldbezoeken. Het totaal aantal veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van drie waarnemers per veldronde tijdens de voorjaarsrondes en twee waarnemers per veldronde tijdens de najaarsrondes. De veldrondes ten behoeve van gierzwaluw zijn met twee personen uitgevoerd. Verwacht werd dat met 9 veldrondes omtrent deze soortgroepen voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie. Tabel II bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken in 2021.

Tabel II. Onderzoeksinspanning per soortgroep

	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-				2 x avond en 1x ochtend *	-	3 x avond **
	datum					9 en 12 juni en 4 juli 2021		12 en 25 augustus en 15 september 2021
	functie					kraamverblijfplaats en zomerverblijfplaats		paarverblijfplaats en massawinterverblijfplaats
gierzwaluw	tijdstip	-				3 x schemering **	-	
	datum					21 juni, 2 en 15 juli 2021		
	functie					nestlocatie		

* het veldwerk is door drie personen uitgevoerd.

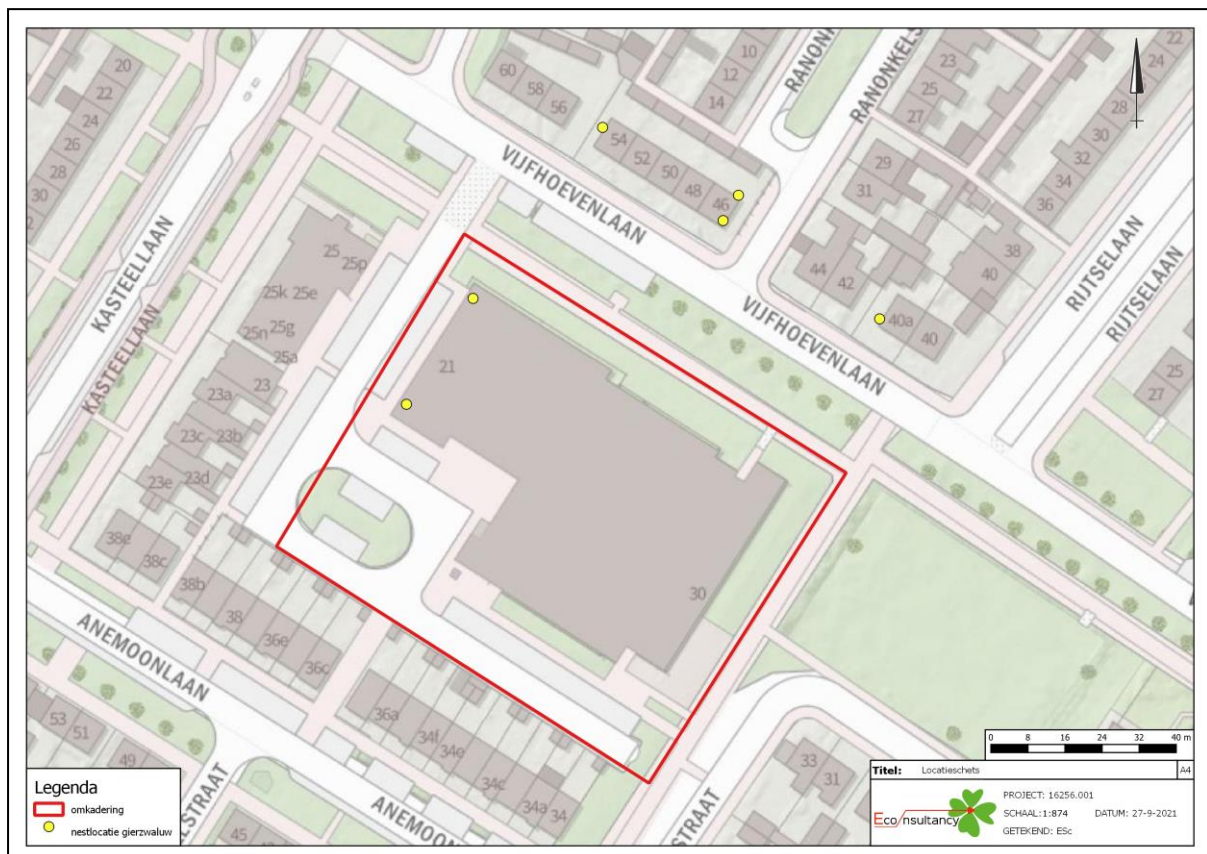
** het veldwerk is door twee personen uitgevoerd.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Gierzwaluw

Nestlocaties binnen de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken in de avond was veel gierzwaluwactiviteit boven en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aanwezig. Tijdens de veldbezoeken op 12 juni en 2 juli zijn twee invliegende individuen van gierzwaluw aangetroffen, één in de linker- en één in de rechterhoek van de noordwestelijk georiënteerde gevel van het pand (zie figuur 4). Tijdens de veldrondes van 21 juni en zijn wederom twee invliegende gierzwaluwen waargenomen achter de regenpijp in de linkerhoek van de noordwestelijk georiënteerde gevel. Tijdens de veldronde van 15 juli zijn wederom twee in- en uitvliegende gierzwaluwen waargenomen achter de regenpijp in de rechterhoek van de noordwestelijk georiënteerde gevel. Hiermee mag aangenomen worden dat zich op de twee betreffende locaties één nestlocatie van de gierzwaluw bevindt. Deze nestlocaties bevinden zich beiden in een opening achter een regenpijp (zie figuur 5 en 6).

Figuur 4. Verspreiding van de gierzwaluw op basis van inventarisatie in het seizoen van 2021.

Figuur 5. Invlieglocatie gierzwaluw achter regenpijp aan noordwestelijk georiënteerde gevel van pand (linkerhoek).

Figuur 6. Invlieglocatie gierzwaluw achter regenpijp aan noordwestelijk georiënteerde gevel van pand (rechterhoek).

Nestlocaties buiten de onderzoekslocatie

Buiten de onderzoekslocatie zijn tevens nestlocaties van de gierzwaluw aangetroffen in de vorm van in- en/of uitvliegende individuen. Tijdens de veldronde van 21 juni zijn in- en/of uitvliegende individuen aangetroffen onder de dakrand van Vijfhoevenlaan 54. Hier werd wederom een in- en uitvliegend individu waargenomen op 2 juli. Verder werden op 21 juni twee nestlocaties van gierzwaluw aangetroffen aan de Vijfhoevenlaan 46 (zie figuur 4). Tijdens de veldrondes van 2 juli en 15 juli werd daarnaast één nestlocatie van de gierzwaluw aangetroffen onder de dakrand van Vijfhoevenlaan 40a. Deze nestlocaties zullen vanwege de afstand tot de onderzoekslocatie echter geen verstoring onder vinden van voorgenomen werkzaamheden.

5.2 Vleermuizen

Zomerverblijfplaatsen

De onderzoekslocatie is onderzocht op de aanwezigheid van gebouwbewonende soorten. Tijdens de avondronde van 4 juli zijn drie uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen vanuit de noordoostelijk gesitueerde gevel van het pand (zie figuur 7). De uitvlieglocatie bevond zich vermoedelijk onder de blauwe rand van de overkapping (zie figuur 8). Op dezelfde locatie en avond is tevens bouncegedrag van de gewone dwergvleermuis waargenomen net na het uitvliegmoment van de drie gewone dwergvleermuizen. Gezien het aantal individuen mag aangenomen worden dat het om één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis gaat.

Paarverblijfplaatsen

Tijdens de massawinter- en paarrondes (op 12 en 25 augustus en 15 september) zijn duidelijk baltsroepen gehoord van de gewone dwergvleermuis. Er was één gewone dwergvleermuis aanwezig welke duidelijke binding vertoonde met de onderzoekslocatie. Deze gewone dwergvleermuis cirkelde continu rondom de schoorsteen aan de noordoostzijde van het pand (figuur 9) en vertoonde hierbij baltsgedrag (sociale geluiden). Hiermee mag ervanuit worden gegaan dat de betreffende gewone vleermuis een paarverblijfplaats heeft binnen de onderzoekslocatie. Het gaat hierbij om één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Kraam- en (massa)winterverblijfplaatsen

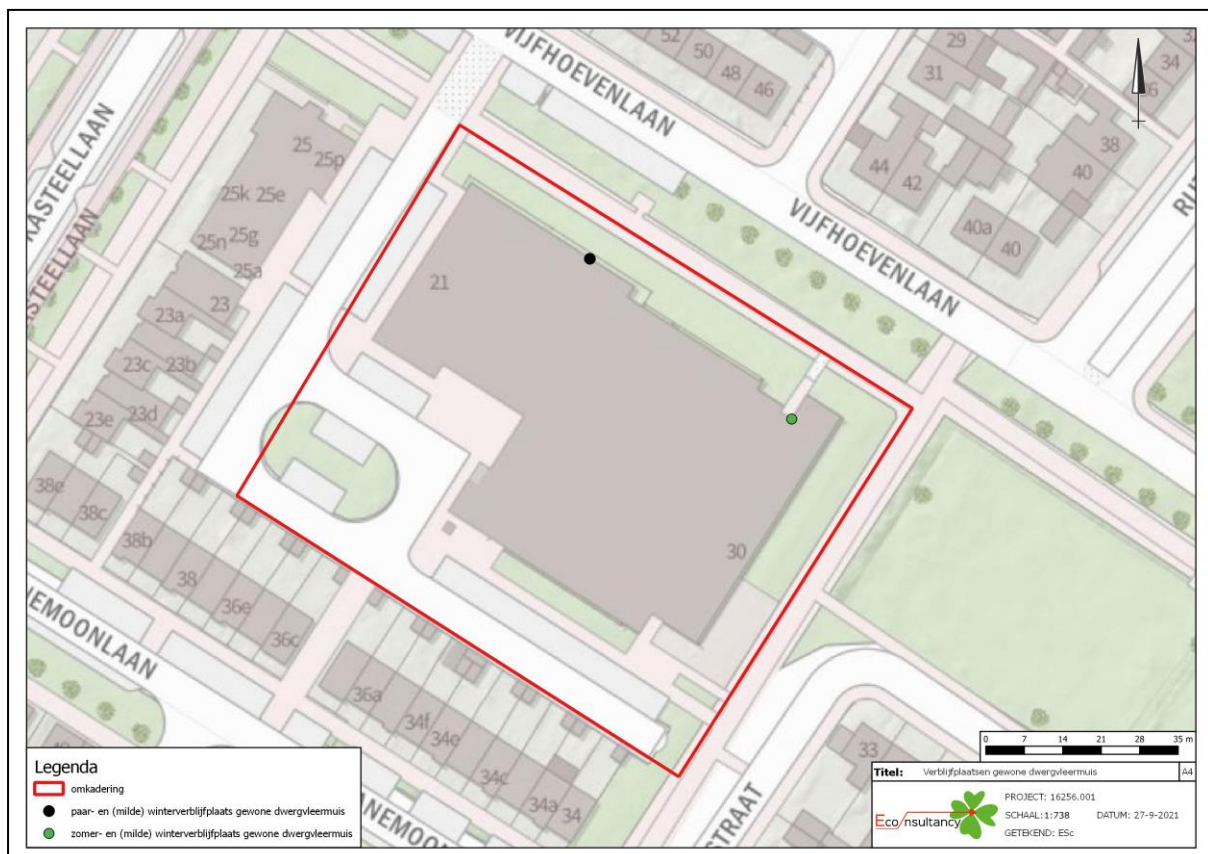
Tijdens de veldbezoeken tijdens het kraamseizoen en de massawinterrondes (12 en 25 augustus) zijn geen indicaties aangetroffen voor een kraamverblijfplaats dan wel een massawinterverblijfplaats, in de vorm van grote aantallen aantikkende, zwermende, bouncende, gevelgrijpende en/of in- en uitvliegende individuen van de laatvlieger, ruige dwergvleermuis of gewone dwergvleermuis. Het gebruik

van de onderzoekslocatie als kraamverblijfplaats en massawinterverblijfplaats kan daarmee worden uitgesloten.

Een milde winterverblijfplaats is moeilijk aan te tonen, maar men kan een winterverblijfplaatsfunctie niet uitsluiten zodra een andere verblijfsfunctie wordt aangetoond, hetgeen in deze situatie het geval is. Derhalve kan ervan uit worden gegaan dat de aangetroffen verblijfplaatsen tevens mogelijk een functie hebben als winterverblijfplaats voor één of enkele individuen. Gezien er geen indicaties voor een massawinterverblijf zijn aangetroffen, zal het gaan om een verblijfplaats van één of enkele dieren.

Conclusie verblijfplaatsen binnen onderzoekslocatie

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de te slopen bebouwing een functie heeft als vaste verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Het betreft één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Mogelijk zijn deze tevens beiden in gebruik als (milde) winterverblijfplaats.

Figuur 7. Verspreiding van de vleermuizen op basis van inventarisatie in het seizoen van 2021.

Figuur 8. Locatie van de aangetroffen zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Figuur 9. Locatie van aangetroffen paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis (bron: Google Maps).

Verblijfsfunctie buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Door de onderlinge afstand tot eventuele verblijfplaatsen in de omgeving en de aard van de voorgenomen plannen is verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen in de buurt van de projectlocatie uit te sluiten.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Op en rondom de onderzoekslocatie zijn meerdere foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod aan foeraageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft onder andere openbaar groen, tuinen en bosschages in de omgeving van de onderzoekslocatie.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen, om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bomenlanen aan de noordoostzijde en zuidoostzijde van de onderzoekslocatie betreffen zulke landschapselementen. Door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie worden echter geen vliegroutes verstoord. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van essentiële vliegroutes kan op basis van het aanvullend onderzoek worden uitgesloten.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Gierzwaluw

De gierzwaluw valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De nesten van deze soort vallen in Noord-Brabant onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. De nesten van gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Bij de sloop van de bebouwing zijn er maatregelen nodig om de functionaliteit voor de soort te behouden. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen dienen, middels een ontheffingsaanvraag, te worden voorgelegd bij de Omgevingsdienst Brabant-Noord.

6.2 Gewone dwergvleermuis

Alle vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen.

Door de voorgenomen werkzaamheden zullen één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats, welke mogelijk tevens in gebruik zijn als (milde) winterverblijfplaats, van de gewone dwergvleermuis worden beschadigd en vernield. Hierdoor zullen de gewone dwergvleermuizen, indien aanwezig ten tijde van de werkzaamheden, worden verstoord. Dit betreft een overtreding van artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming.

Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. Hiermee wordt overtreding van de Wet natuurbescherming echter niet voorkomen en is een ontheffing noodzakelijk. In een activiteitenplan dienen mitigerende en compenserende maatregelen te worden omschreven. Het activiteitenplan dient, middels een ontheffingsaanvraag, te worden voorgelegd bij de Omgevingsdienst Brabant Noord.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Willigen Partners Vastgoedontwikkelaars een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Vijfhoevenlaan / Kasteellaan te Raamsdonksveer. Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen sloop en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Blom Ecologie B.V. in mei 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is beoordeeld of er bij de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen en gierzwaluw.

Onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie betreft een gebouw met kinderdagverblijf, sportschool en evenementenhal. De bebouwing is opgetrokken uit stenen muren met spouw en damwandplaten en heeft een plat bitumen dak met metalen daklijst. Aan de zuid-, oost- en noordzijde zijn houten panelen aanwezig en aan de zuidzijde zijn enkele open stootvoegen aanwezig.

Resultaten

Gedurende het vleermuisonderzoek is één zomerverblijfplaats met drie individuen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld aan de noordoostelijk gesitueerde gevel van het pand onder de blauwe dakrand. Ook is er één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld aan de noordoostzijde van het pand (zie ook figuur 7). Er mag vanuit gegaan worden dat deze verblijfplaatsen tevens mogelijk in gebruik zijn als (milde) winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Gedurende alle rondes zijn er foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen op en rond de onderzoekslocatie. Verder zijn aan de noordwestelijk gesitueerde gevel van het pand twee nestlocaties van gierzwaluw aangetroffen. Buiten de onderzoekslocatie zijn verder vier nestlocaties van de gierzwaluw aangetroffen.

Conclusie

Met betrekking tot de voorgenomen plannen ter plaatse van de onderzoekslocatie is er sprake van opzettelijke beschadiging, vernieling en/of verstoring van één zomerverblijfplaats, één paarverblijfplaats en mogelijk (milde) winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Tevens is sprake van opzettelijke beschadiging en/of vernieling van twee nestlocaties van de gierzwaluw. Bij uitvoering van de sloop is er dan ook sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Ten behoeve van de uitvoering dient een ontheffing te worden aangevraagd bij de Omgevingsdienst Brabant Noord voor het opzettelijk beschadigen, vernielen en verstoren van één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats en (milde) winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (artikel 3.5, lid 2 en lid 4). Tevens dient ontheffing te worden aangevraagd voor het opzettelijk beschadigen en vernielen van twee nestlocaties van de gierzwaluw (artikel 3.1, lid 2). Daarnaast zal door het treffen van maatregelen de functionaliteit van de vaste verblijfplaatsen en nestlocaties behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. De maatregelen dienen ter onderbouwing van de ontheffingsaanvraag te worden vastgelegd in een activiteitenplan.

Econsultancy

Swalmen, 29 september 2021

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

